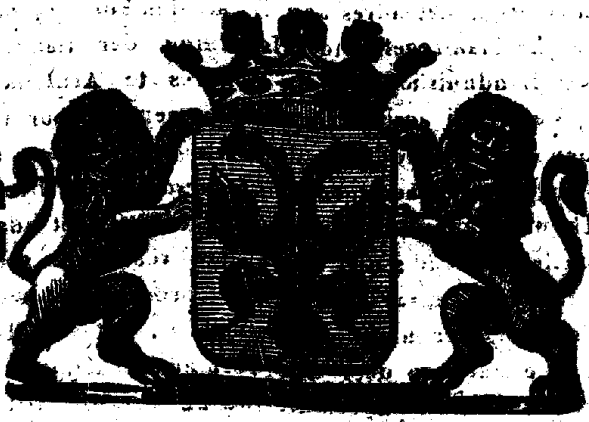

ARNHEMISCHE COURANT.

1 1/2

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is f 5 in de drie maanden.

ZONDAG 20 JUNI.

De prijs der Advertentiën is, per lijn, per vijf regels, f 1.00, en voor elken regel daartoven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

De magtigingen van den minister van binnenlandsche zaken.

Onder de wonderlijke kuren, op welke de heer VAN RANDWIJCK het publiek ont-haalt, behooren ook de voortdurende magtigingen, welke hij aan de gemeente-besturen verleent omtrent zaken, voor welke zij geenerlei magtiging behoeven, maar omtrent welke hun alleen de beslissing toekomt. Onlangs werden de ge-meeente-besturen gemagtigd, hunne be-grootingen voor het publiek ter lezing te leggen en des noods door den druk open-baar te maken. Het was zeer vriendelijk van den minister dit te doen, maar de gemeente-besturen hadden die magtiging volstrekt niet noodig. Ook zonder eenig koninklijk besluit konden zij die open-baarmaking bewerkstelligen. Zij hebben die bevoegdheid uit artikel 153 der grond-wet, waarbij hun de vrije beschikking over hunne huishoudelijke belangen geschonken wordt; waartoe toch zeker wel de plaat-selijke begrooting en hare openbaarmaking behooren zal.

Op gelijke wijs heeft de heer VAN RAND-WIJK dezer dagen de stedelijke besturen op nieuw gemagtigd iets te doen, waar-toe zij, ook zonder die magtiging, volko-mien gerechtigd zouden wèzen. Het betref hier de openbaarmaking van de stem-men, door de stemgerechtigden tot de be-noeming van kiezers uitgebragt. De mi-nister komt hierbij zeer ongelukkig ach-teraan sukkelen; want reeds twee steden, Deventer en Leiden, hebben van hare grondwettige bevoegdheid gebruik en het proces-verbaal der verkiezing openbaar gemaakt. Wat beteekent dan nu zulk een magtiging? Het is als of de heer VAN RANDWIJCK den heer VAN HALL magtig-de zich eene nieuwe pruik te koopen. Het is een vertoon van magt, waar deze inderdaad geheel ontbreekt. Niets is be-lagchelijker dan zich een gezag aan te matigen, dat men niet heeft.

De gemeente-besturen hebben uit de grondwet de vrije beschikking over hunne huishoudelijke belangen; zij hebben geen koninklijk besluit noodig, dat hen mag-tiging te maken van hun grondwet-tig regt; want zoo zij dat noodig hadden, zou de koning eveneens gemagtigd moe-ten worden om van zijn regt gebruik te maken; wie zou dat doen? wie zou op hare beurt de wetgevende magt magtigen

van haar regt gebruik te maken? Die magtiging dient nergens toe: zij is niets dan eene herinnering aan eenen tijd, welke voorbij is en niet meer terugke-ren zal. Gelijk andere puijpeopen tracht de regering van het behoud ook dien van de oppermagt des konings over at-te staatsmagten te bewaren, en waar zij dien op het punt ziet haar te ontsnap-pen, tracht zij zich het voorkomen te geven, alsof zij vrijwillig schenkt wat zij onmagtig is te bewaren. Jammer, dat zelfs de schijn van schenken hier geheel ontbreekt, daar zij inderdaad niets doet dan wijken voor de publieke opinie.

Misschien willen de bewiadsmanen, door deze geheel overbodige en tot niets dienende magtigingen, zich den schijn geven, aan openbaarheid van regerings-handelingen niet vijandig te zijn. Welnu, zij kunnen dit beter toonen. Zij behoe-ven zich niet belagchelijk te maken door magtigingen te verleenen, waar men aan hunne magtiging geenerlei behoefte heeft: laten zij aan de provinciale staten de mag-tiging verleenen tot het openbaar houden trunner vergaderingen, dan zal men kun-nen zien, of zij de duisternis beminnen of schuwen; of inderdaad hunne wensch daarheen strekt, dat er over alle rege-ringshandelingen licht heersche. Men heeft, echter, in het vorig jaar gezien, hoe verre het er af is, dat de ministers, waar dit van hen afhangt, openbaarheid willen. Uit meer dan eene staten-verga-dering deed zich de wensch daartoe hoo-ren. Ministers en gouverneurs waren ten ijverigste in de weer, deze goddelooze nieuwigheid, voor behouders een gruwel, te beletten. Hier zou de koninklijke mag-tiging iets beteekend hebben, want de provinciale verordeningen worden eerst door de goedkeuring des konings van kracht. Maar juist hier weigerde men die magtiging. Het blijkt dus duidelijk, dat het gevoel alleen, de openbaarheid der plaatselijke begrootingen en der ste-delijke verkiezingen niet te kunnen be-letten, aanleiding gegeven heeft, zich ten minste den schijn nog van gezag aan te matigen, door tot eene openbaarheid te magtigen, over welke men volstrekt niets te zeggen had; maar dat men, daarente-gen, waar men vrij is, als echte behou-ders de duisternis boven het licht ver-kiest. Waar men het beletten kan, doet men dit; waar men dit niet kan, pronkt

men met de vederen van den pauw en trekt eene valsche en onpassende mom aan.

Britsche landsehe berichten.

OOSTENRIJK.

Wenen, 13 juni. Tusschen Oostenrijk en de Pruisische regering, als vertegenwoordiger des Deutschen Zollverbands, zijn onderhandelingen geopend geworden, welke, enerzijds, de Duitsche post-aangelegenheden, anderzijds, echter, de over-brengring der beiderzijdsche handels-systema's ra-ken.

PRUISSEN.

Berlijn, 14 juni. Een Silezisch afgevaardigde is in regten beschuldigd geworden, twee vredeindlin-gen, den katholieken dissidenten-leeraar B. uit Ber-lijn en den advokaat D. uit Iserlohn, gedurende de beraadslaging over de dissidenten-kwestie, toegang tot de stendenzaal verschaft te hebben. De partijen zijn reeds door de politie verhoord geworden. De afge-vaardigde heeft verklaard: dat hij, ja, de genoemde heeren in de zaal heeft gebragt, maar dat dit ten 10 ure des morgens voor de zitting plaats heeft gegre-pen; dat zoo iets dagelijks geschiedt en men op dat uur meermalen heeren en dames in de zaal ziet, welke deselve komen bezichtigen; dat hij, bij het openen der vergadering, van die heeren had af-scheid genomen en naar zijne plaats was gegaan; dat het mogelijk is, dat zij in de zaal gebleven zijn, maar dat hij daaraan niets heeft kunnen doen, noch daarom heeft mogen gearresteerd worden. Van den anderen kant hebben de beide heeren bekend, eene wjl de stenden-beraadslagingen te hebben bijge-woond. Nuut men verneemt, is de regering voor-nemens, de zaak ter beslissing te stellen des land-dags.

Munster, 16 juni. Uw blad heeft onlangs mel-ding gemaakt van een hoogstbelangrijk proces van den vorst von Salm-Horstmar. Thans haart het proces van een' ander' onzer standes-heeren veel op-siens. Te Bentheim-Steinfurt had, namelijk, vroe-ger eene, grootentdeels door den vorst van Bentheim gestichte, hoogere leer-intigting bestaan. Deze heeft de tegenwoordige vorst van Bentheim-Steinfurt ge-supprimeerd en, na benadering van dertien inkom-sten en goederen, als zijn' privaat-eigendom behan-deld. Spoedig, na de tijden van oorlog en beroering, werd, echter, de regering op deze gewigtige aange-legenheld opmerkzaam gemaakt en het provinciale schoolcollegie bragt eene klacht in regten in tegen den vorst, ten fine van herstelling der school met alle daar-toe behoorende fondsen. Dit proces, nu, heeft hij regtens verloren; intusschen heeft het school-collegie tot dusverre geene ten uitvoerlegging van het vonnis geëischt, dewjl de minister der beraadslaging zulks ver-boden heeft.

Dientengevolge heeft thans een' afgevaardigde van het huis Bentheim, de vorst von Rheda, eene gelijke klachte in regten ingebragt; waarbij hij beweert, dat hij, op grond van oude erfstellingen en testamenten, tot zijn' gebrag gerechtigd is. Men is zeer nieuwsgie-rig naar den uitslag dezer procedure. Het onderwerp des gedinga meet eene halve millioen betreffen, zoe-dat het geluk of ongeluk der vorstelijke familie in zeker opzigt, in de hand der regering is. De vorst von Salm-Horstmar en de vorst von Steinfurt zijnden der heeren-curie.

Breslau, 28 juni. De regterlijke vonnissen in sake de onlusten van 22 maart jl. volgen elkander spoedig op en vallen gedeeltelijk zeer streng uit. Behalve tot lichamelijke tuchtiging zijn velen tot 6 en 7 maanden vesting-straf veroordeeld geworden.

Koningsbergen, 30 juni. Onder de Israëlieten hier is een bittere haat en strijd losgebarsten doordien eenigen hunner, de zoogenaamde regtgelovigen of orthodoxen, zich met alle geweld tegen de invoering van de zondagsche en Duitsehe godsdienst-oefening verzet. Deze partij schijnt in de politie eenen bondgenoot te hebben gekregen, daar, naar men hoort, deze aan het bestuur der joodsche gemeenten geschreven heeft en de zondag-godsdienst-oefening wil opgeheven hebben, terwijl dezelve, de politie, zich grondt op een oud ministeriël rescript, naar luid waarvan de joden alle afwijking van den eenmaal gebruikelijken godsdienst-vorm ontzegd is.

ENGELAND.

Londen, 26 juni. In het Hoogerhuis heeft lord Stanley gisteren avond de staatkunde van het bewind nopens Portugal ter sprake gebragt; hij werd door geene partijsuchtige tegenkanting gedreven, doch hij kon geene staatkunde goedkeuren, welke, zijns inziens, met het volkenrecht streed. In sommige gevallen mogt tusschenkomst doelmatig zijn; maar het gold hier inwendige geschillen; daarin mogt geen buitenlandsehe staat tusschenbeide treden. Dat was het groote beginsel, door Pitt en Canningh en lord Grey gehuldigd, ja door lord Palmerston bij vorige gelegenheden. De spreker trad daarna in bijzonderheden van het gebeurde, en beschouwde de regering van donna Gloria, als eigendunkelijk te hebben gehandeld; zoodat Engeland thans de hand leende om eene despotieke regering te schragen. Hij sloeg dus eene motie tot afkeuring der staatkunde van Hr. Ms. ministers voor.

— Het Huis heeft met 66 tegen 47 stemmen, het voorstel afgeslagen: meerderheid voor de ministers 19.

FRANKRIJK.

Parijs, 26 juni. De Gedeputeerden hebben heden de beraadslaging over het afschaffen der belasting op het zout, voortgezet. De bewindlieden en hunne aanhangers hebben steeds volgehouden, dat het vaststellen van dien maatregel, eene alleszins wenschelijke zaak was, maar dat de openbare schatkist vooralsnog de opbrengst dier belasting niet konde missen. Het ministeriële ochtendblad behelst een betoog over deze aangelegenheid, waarbij hetzelfde te kennen geeft, dat, indien het voorstel tot afschaffing der belasting wordt verworpen, de regering een voorstel nopens de afschaffing zal gereed maken, om in de volgende zitting der Kamer te worden behandeld.

— De commissie van het hof der Pairs voor de instructie der zaak van den generaal Cubières, is gisteren weder vergaderd geweest, en schijnt weldra hare taak ten einde te sullen brengen, daar men verneemt, dat het gehele hof tegen maandag den 21sten juni zal bijeengeroepen worden; om in raadkamer het rapport der commissie te hooren voorlezen.

— Men spreekt veel in politieke kringen van een brief, aan de hertogin van Montpensier, door hare zuster Isabella geschreven, welke brief naar Parijs gebragt was door een opzettelijk hiermede belasten beambte van het paleis te Madrid. De inhoud is echter tot dusver onbekend, dank zij de bescheidenheid der prinses, die hem ontvangen heeft. Sommige zeggen, dat hierin van eene abdicatis gesproken wordt.

BELGIË.

Brussel, 27 juni. Er zijn onder de menigte zeer uiteenlopende geruchten verbreid nopens de vermeende voornemens van den koning. Onlangs heeft Z. M. een bezoek gehad van den Franschen grootkanselier, den heer Hebert, en sommigen hebben gemeend, dat men zich bij die gelegenheid heeft beraden over de vraag, op welke wijze in het regentschap des rijks zou behooren te worden voorzien. Anderen verzekeren, dat Z. M. uit moedeloosheid, wegens den toenemenden staat van spanning tusschen de staatkundige partijen, welke België verdeelen, besloten zou hebben, de kroon neder te leggen. Of deze geruchten eenigen grond hebben, is tot dus ver geheel onbekend.

Binnenlandsche berichten.

Amsterdam, 28 juni. In de Leidsche Courant leest men den volgende brief van den hoogleeraar mr. H. W. Tydeman:

»De dagbladen vermelden thans, meer of minder uitvoerig, het adres aan Z. M. den koning, om wettelijke maatregelen tot afschaffing der tienden, op het Landhuishoudkundig Congres te Arnhem voorgesteld, bij acclamatie aangenomen en door vele leden ondertekend, in de eerste plaats door mijnen hooggeachtten ambtgenoot Achersdijk uit Utrecht. — Ik was daar ook tegenwoordig en heb het adres niet medegeleend; niet uit eenige voorliefde voor het tiendrecht, maar, omdat ik oordeel, dat men van den wetgever niet moet versoeken, wat men als recht kan eischen en door den rechter verkrijgen — en ik het koninklijk besluit van 22 oktober 1814 niet anders kan beschouwen dan als inconstitutioneel en onwettig en dus *comme non avenu*».

's Gravenhage, 28 juni. De Hooge Raad heeft heden uitspraak gedaan in de navolgende zaken, te weten: van 1°. W. J. Cadee, 2°. W. J. Groenier en 3°. J. W. van Delden (betreffende de zeven-kindoren-wet) en den staat veroordeeld, om den, in elk deser zaak aangewezen soon te doen opvoeden, op de wijze bij de wet van 1813s bedoeld, gedurende den tijd van 4 jaren, of om aan de eischers jaarlijks uit te keeren, gedurende 4 jaren, de som van f 250.

Wijders in twee zaken van de Nederlandsche stoombootmaatschappij te Rotterdam tegen den staat, waarin door de eischeresse gevraagd was restitutie van ionbaken- en loodsgelden. In beide zaken heeft de Hooge Raad der eischeresse haren eisch ontzegd.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van heden, is ingekomen eene missive van den heer van Dam van Isselt, kennis gevende, ook namens zijne medevoorstellers, dat het, den 2den mei, door hen gedane voorstel, omtrent het verlengen der werking van de wet, betreffende den invoer van levensmiddelen, als ingetrokken moet worden beschouwd, naardien de redenen, die daartoe aanleiding hebben gegeven, zijn komen te vervallen. — Aangenomen voor kennisgeving.

Onderscheidene ontvangens verzoekschriften zijn in handen der daartoe bestemde commissie gesteld. Zij zijn van wijn-handelaren uit Rotterdam, Amsterdam en van de kamer van koophandel en fabrieken te Schiedam, tegen de voorgestelde verhooging van den accijns op de wijnen; van logementhouders uit Amsterdam, tegen de voorgestelde verhooging van de belasting op het personeel; nog andere adressen tot afschaffing van den accijns op den turf en op het gemaal; een uit Vriesland tot algemeene vermindering der belastingen; een van een fabrikant van gouden en zilveren werken te Amsterdam, tot herziening van de wet op dat stuk, en, eindelijk, een adres uit de Over-Veluwe, tot algeheele herziening der wet op het gemaal.

De voorzitter geeft kennis, dat door de verschillende afdelingen tot rapporteurs benoemd zijn:

1°. Over het ontwerp van wet, tot intrekking van den accijns op de rogge, de heeren: van Rijkevorsel, Cost Jordens, Berski, Telting en de Monchy;

2°. Over dat, houdende de begroeting voer de landsdrukkerij, de heeren: van Sasse van Isselt, Menso, de Jong, van Heemstra en Faber van Riemsdijk;

3°. Over dat tot opheffing van het bijzonder fonds voor de proceskosten, voortspuitende uit de belastingswetten, de heeren: van Sasse van Isselt, Menso, de Jong, Scheers van Harencarspel en van Leeuwen;

En, eindelijk, 4°. over dat, betrekkelijk de uitvoering van artikel 6 der wet, de heeren: van Twist, van Panhuys, van Raanen, Star Busman en Hoffman.

De centrale afdeling is gereed haar algemeen verslag uit te brengen over de ontwerpen van wet, houdende het Wetboek van Strafrecht. — De dag der beraadslagingen zal in eene nadere bijeenkomst worden bepaald.

De commissie, belast geweest met het onderzoek van het tusschen Nederland en Rusland gesloten verdrag van handel en scheepvaart, enz.; van 17 september 1846, heeft, bij monde van den heer van Beeck Colenhoven, verslag uitgebragt.

De commissie splitst dit verslag in drie gedeelten. In de eerste plaats gaat zij de aanleidende oorzaken na, welke tot de sluiting van het verdrag hebben geleid. Vervolgens onderzoekt zij den inhoud van het traktaat-zelf. En, ten slotte, wijst zij het

nut of het nadeel aan, dat, volgens hare meening, voor Nederland uit het verdrag kan ontstaan. De commissie acht zich niet geroepen, om in een beoordeeling van het verdrag te treden, maar meent het traktaat te moeten toetsen aan andere verdragen, die door Rusland met andere staten zijn aangegaan, inzonderheid met Engeland, Frankrijk, Oostenrijk, Sicilië, Sardinië, enz. Inzonderheid de derde gedeelte van het rapport, is als het belangrijkste te beschouwen. Immers daarin wordt nagegaan het nut of het nadeel, dat uit het gesloten traktaat voor de regten der ingezetenen en voor den handel van Nederland kan ontstaan? Het komt der commissie voor, dat de bepaling, in het verdrag voorkomende dat de ingezetenen van den eenen staat aanspraak mogen maken op eene gelijke behandeling en op gelijke regten, als de inboorlingen, wel als de nusterste grens mag beschouwd worden, waartoe men in dit opzigt bij het sluiten van verdragen met Rusland, gerekkan. Andere met dat rijk gesloten verdragen, die de commissie heeft nagegaan, bezitten te dien aanzien niets meer. Voorts schijnt het dat, ~~van de voordeelen~~, die aan Rusland zijn verleend, we opwegen tegen hetgeen door Nederland is toegegeven en toegekend geworden. Vooral is het van belang dat de repressieve maatregelen, die door Rusland bij ukase van juli 1844, genomen zijn, niet meer op Nederland kunnen worden toegepast. Ook volgt uit het verdrag, dat voor de aanzienlijke Nederlandsche handelsvloot gelegenheid is geopend, om eene grootere uitbreiding aan de transportvaart te geven en daarin eene vergoeding te vinden voor andere aan Rusland verleende gunsten. Ook bij dit traktaat is van de wet, houdende het tarief der regten op den in- en doortoor, afgeweken. Heede vroeger is de bevoegdheid der regering daartoe in twijfel getrokken, maar die vraag is bereids op eene andere wijze aan de beoordeeling van de vergadering onderworpen (dat is, namelijk, door het voorstel van den heer Hoffman). — Op voorstel van den president, wordt besloten het uitgebragt rapport aan te nemen voor kennisgeving en het te doen drukken en ronddeelen.

Daarna wordt de vergadering gescheiden.

— Men verzoekt, dat de Kamer al de aanhangig onderworpen in de afzettingen ~~van de~~ te overweken en te behandelen, ten einde alsdan, na een kortstondige schorsing der werkzaamheden, de beraadslagingen achtereenvolgens, over alle de gewichtige voordragten, die aanhangig zijn, te houden.

— Het provinciaal hof in Zuid-Holland, kamer van strafzaken, heeft heden voortgezet de behandeling der zaak van J. A. Hase, J. H. Houtâm en J. Berman. Na afloop van het getuigenverhoor en nadat de beschuldigten waren ondervraagd, heeft het openbaar ministerie, bij monde van den advocaat-generaal Gefken, deszelfs requisitoir in deze zaak genomen en geëischt, dat de drie personen schuldig worden verklaard, de eerste aan het vervaardigen van valsche munt, en alle drie aan het des bewust in-omloop-brengen daarvan; en dat zij deswege zonden worden veroordeeld, de twee eersten tot de straffe des doods, en de laatste, uit hoofde van verzachtende omstandigheden, tot depronk-stelling gedurende een half uur en een tucht-huisstraf van 5—15 jaren. De heer mr. Gevers Deynoot heeft van ambtswege de verdediging voor den eersten beschuldigde voorgedragen. Morgen ochtend zal met de behandeling der zaak worden voortgegaan en het woord het eerst verleend worden aan den heer mr. Wintgens, verdediger van den tweeden beschuldigde.

Schiedam, 27 juni. De kamer van koophandel en fabrieken alhier, heeft een adres gerigt aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, houdende bedenkingen tegen het voorgedragen ontwerp van wet tot afschaffing van den accijns op het gemaal van rogge, in verband met eene verhooging van den accijns op het gedistilleerd. De kamer ontwikkelt daarin breedvoerig het gevoelen, dat deze verhooging verre van een meerdere inkomst voor de schatkist mede te brengen, integendeel, daarop nadelig zal werken, eerstelijk omdat daardoor vele branderijen genoodsaakt sullen zijn stil te staan, en ten tweede, omdat deze hogere belasting slechts eene aanmoediging te meer voer de thans zoo ruim gedrevene smokkelarij zal geven.

's Hertogenbosch, 27 juni. Gisteren morgen begaf zich de officier van justitie Pape, naar de gemeente Brunen, waar Z. B. A. zich onledig hield met het

dezen van onderzoek naar den voor weinige weken in de roomsch-katholieke kerk aldaar geplongden kerk-roof van gouden en zilveren voorwerpen. Het gevolg hiervan is zoo gelukkig geweest, dat de vermoedelijke dader van dien diefstal gisteren avond op bevel van genoemden heer officier van justitie, in verzeerde bewaring is gesteld.

Zoo wij vernemen, moet door de nasporingen, die, zoo wel in die gemeente als buiten dezelve door dien ambtenaar zijn gedaan, een gedeelte van de gestolen gouden en zilveren voorwerpen in handen der justitie zijn gekomen. Men kan zich niet genoeg verheugen, dat door de activiteit van den heer officier van justitie, deze stoutte diefstal is ontdekt.

Groningen, 27 juni. Door de kerkeraad der evangelisch-luthersche gemeente alhier is, om te voorzien in de vacature, veroorzaakt door het overlijden van den heer predikant G. Eckhart, op den 28sten april jl. het volgende zestaal opgemaakt (alphabetisch gesteld): De heeren predikanten *W. F. Barbiers*, te Harlingen; *J. B. Eilers Koch*, te Wildervank en *Veendam*; *J. C. Kindermann*, te Edam; *J. C. Manssen*, te Kampen; *W. D. Statius Muller*, te Zutphen, en *C. D. Viefhoff*, te Monnikendam.

De heer predikant *J. R. Eilers Koch* zich buiten verkiezing gesteld hebbende, is deze nominatie op den 8sten dezer aangevuld met den heer predikant *A. Krens*, te Baeijshem, en om dezelfde reden, te plaatse van den heer predikant *W. D. Statius Muller*, op den 16den dezer aangevuld met den heer predikant *J. F. Mammel*, te Tiel.

De berichten uit deze provincie omtrent de te veld staande graangewassen blijven bij voortdoring gunstig. De rogge, waar de aandacht het meest op gevestigd is, staat buitengewoon goed; de overige gewassen staan ook over het algemeen uitmuntend.

Harderwijk, 27 juni. De Ed. Achtb. raad deser stad heeft, tot lid der provinciale staten, in plaats van den heer *mr. F. H. A. P. van Erckelens*, die op zijn verzoek en met approbatie des konings om gevordenden leeftijd eervol ontslagen is, benoemd den heer *mr. G. A. de Meester*, secretaris van het stedelijk bestuur.

Uittreksel uit de memorie van beantwoording, betreffende de tweejarige staatsbegroting.

1848-1849.

(Zie no. 318.)

Departement van oorlog.

§ 241. Het bevestigd is opgemerkt, dat op nieuw het eindexijfer der begroting van het departement van oorlog, ad *twaalf miljoen gulden*, ter sprake en in vergelijking is gebracht op een wijze, welke men zich vleide, dat niet meer als zoodanig zou hebben plaats gehad, nadat men, bij vroegere gelegenheden, daartegen met nadruk is opgekomen, en deswege consideratiën heeft doen gelden, welke steeds op de zaak van toepassing blijven.

Men kan en mag daarover het stilzwijgen niet bewaren, vermits, indien men niet, te rekenen van 1844, die begroting met de pensioenen had bezwaard, welke daartoe nimmer hebben behoord, het eindexijfer steeds aanmerkelijk minder zou zijn geweest, dan het nu telkens in evidentie gesteld bedrag.

Men zal de redenen niet in het breede herhalen, welke daaromtrent zijn aangevoerd. De zaak is eenmaal bevestigd, maar gedrongen door de aanmerkingen, welke telkens tegen het eindexijfer worden in het midden gebracht, zal men van de zijde van het departement van oorlog evenveer niet ophouden te doen opmerken, dat de pensioenen, als een lang verleden tijdvak betreffende, oneigenaardig op de raming van oorlog voorkomen, en, getoetst aan het hoofdstuk des grondwet over de verdediging des rijks handelende, hetwelk als grondslag der begroting beschouwd moet worden, daarmede niet bestaanbaar is.

Dit is niet met de kosten wegens het corps *maréchaussée* mede het geval, en met die wegens de vestiging en het onderhoud van militaire huisgezinnen in de koloniën der *Maatschappij van Weldadigheid*, welke laatste mede niet ten laste van het departement van oorlog zouden komen, indien hit niet in der tijd noodzakelijk was geoordeeld, om het departement van binnenlandsche zaken te vermoeten te komen in de bezwaren van een, met die maatschappij aangegaan contract.

Men stelle zich de zaak nu uit dit oogpunt voor:

Eindexijfer over 1848.	
Pensioenen	f 1,553,950,00
Corps <i>maréchaussée</i>	282,000,00
Maatschappij van Weldadigheid	f 38,016,20
Af: het bedrag der gagementen, welke, tengevolge daarvan, niet betaald worden	f 12,000,00
26,016,20	
	1,761,866,20
	9,913,133,80

Doet wordt in de bijlage A, behoorende tot het voorloopig verslag, in aanmerking gebracht, wat 's rijks-schatkist wegens den verkoop van goederen, ressorterende onder het departement van marine, geniet, hetgeen vrijheid geeft te deze plaatsen in computatie te brengen wat het domein van oorlog jaarlijks aan vaste inkomsten afwerpt. (Zie no. 3 en 4, behoorende tot het voorstel van wet op de middelen voor 1848 en 1849)

Zoodat de wezenlijke uitgaven van oorlog niet meer bedragen dan 9,862,923,82

Men wij bij die berekening nu niet eens gewagen, noch van de vrijvallende soldo's, welke de begroting van oorlog, evenzeer als die van marine, jaarlijks oplevert, noch van de opbrengst van verkochte goederen, welke bij dat departement ook plaats heeft; doch ter vergelijking in elk geval wordt die opbrengst hier vermeld:

over 1842 f 37,229,32
1843 58,622,73
1844 42,669,88

Wanneer men nu daarbij billijkerwijze in aanmerking neemt, dat op de raming van oorlog een doorlopende bezwaar kleeft van f 557,046,10, als bedrag der 7½ per cent, welke van de formatie der onderscheiden wapencorpsen wordt afgetrokken, wegens hetgeen eventueel aan derzelver complete sterkte ontbreekt, doch welke berekening altijd onzeker en wisselvallig is, dan zal men moeten erkennen, dat de vergelijking tusschen de raming van oorlog en van marine, ten slotte der bijlage A van het voorloopig verslag gevoegd, volstrekt niet aannemelijk is, en dat er tusschen de vergelijking van oorlog in wezenlijkheid geene overspanning bestaat.

Zij kan integendeel den toets en vergelijking met vroegere jaren allexins doorstaan, vooral als men ook in consideratie neemt de prijsverhoging, welke alle behoeften hebben ondergaan. Men bedoelt hier niet zoozeer de duurte der levensmiddelen, welke tegenwoordig heerscht, maar de prijsverhoging der behoeften in het algemeen.

Die begroting is daarenboven gegrond op hetgeen de grondwet te dezen opzigt voorschrijft.

Volgens deselve moet er niet alleen ten allen tijde eene toereikende landmagt zijn, maar de zamenstelling daarvan wordt in het VIIIste hoofdstuk der bedoelde staatswet duidelijk aangewezen.

De landmagt moet uit aangeworven vrijwilligers bestaan. Zij vormt een vast en bestendig geheel.

Behalve de vaste landmagt is er steeds eene nationale milizie.

Bij het aanwezig zijn van dergelijke bepalingen, waarvan de nuttigheid en noodzakelijkheid tot instandhouding van het onafhankelijk bestaan des rijks wel geen betoog zal behoeven, valt er aan het inkrimpen der uitgaven voor het departement van oorlog niet te denken.

Ook niet tijdelijk, want behalve dat dit met eene suspensie van het VIIIste hoofdstuk der grondwet zoude gelijkstaan, waarvan de regering in geen geval de verantwoordelijkheid zonde op zich willen nemen, zou de vermindering van uitgaven, om te diehen tot uitbreiding der zeemagt en tot delging der staatschuld niet anders kunnen leiden dan tot vernietiging der landmagt.

Er kan dus hier, het zij met alle bescheidenheid gezegd, geene quaestie van eene te bene keuze zijn, want hoe wenschelijk ook de vermeerdering der oorlogsvloot en het verminderen der staatschuld zij, de bevestiging van 's rijks grondgebied blijft niet minder een gebiedende pligt, aan het staatsbestuur bij de grondwet opgelegd.

Men zal hier niet spreken van de noodlottige gevolgen, welke de verwaarloozing der landmagt menigmaal voor Nederland heeft opgeleverd, omdat men zich verzekerd houdt, dat dit niet in de bedoeling ligt der aanmerkingen, welke op de begroting van oorlog gemaakt zijn; maar men neemt de vrijheid er aan te herinneren, omdat men de oetervuiging heeft, dat het VIIIste hoofdstuk der grondwet met het oog op de verkregen onderverhouding van vroegeren en lateren tijd ontworpen is, en strekken moet, om zulk een noodlottigen staat van zaken, als welken men vroeger te betreuren heeft gehad, nu en later te voorkomen.

Van daar de verplichting tot het ten allen tijde onderhouden eener toereikende zeemagt niet alleen, maar ook landmagt.

Het een moet met het ander gepaard gaan, en wat de geheele rij van zwak bezette vestingen betreft, men veroorloof daaromtrent de meening van eenen onpartijdigen beoordeelaar te mogen aanhalen, die over dat onderwerp handelt. (*):

«Détoignons les yeux de ces malheureuses contrées et cherchons quelque pays, dans lequel les fortifications servent de rempart à la liberté, de bouclier aux arts et à l'industrie, de sauvegarde à l'indépendance nationale.»

«Nous trouvons ce consolant spectacle dans la Hollande. Ce pays, qui au XVI et XVII siècle était une terre classique pour l'art de fortifier les places, aussi bien qu'un modèle d'héroïsme et de dévouement à la patrie, se prépare de donner de nouveau à l'Europe, si la nécessité l'y oblige, le spectacle de la résistance qu'il a opposée aux armées triomphantes de Louis XIV en 1672.»

«Ce n'est pas une capitale, qui, s'il s'agit de retrancher, n'est une province entière que la Hollande veut entourer de remparts, et en avant de laquelle elle veut pouvoir jeter les eaux de ses fleuves, comme barrière entre elle et son ennemi. Au moment s'élève des dignes fortifiés, qui partent de Gorcum sur le Wahal, s'appuyent à Vianen, à Leek, passent par Utrecht, et vont se terminer à Naarden et à Muiden au bord du Zuiderzee. En avant de ces dignes de l'ouest, l'ouverture de quelques écluses peut changer tout le pays en une vaste artifice. Les provinces d'Utrecht et d'Amsterdam deviendraient alors à la fois une île et un grand camp retranché, avec Amsterdam pour réduit. Cette ville serait elle-même couverte par une ligne inférieure d'inondations; enfin un grand canal maritime, la reliant au port du Texel, permettrait à ses derniers défenseurs d'emporter avec eux sur les vagues les restes glorieux d'une nationalité, que la force peut détruire, mais qu'elle ne pourra pas dompter.»

«La Hollande a donné trop de preuves de son énergie et de sa résolution pour qu'on puisse douter, que ce tableau de ses projets de résistance ne devienne au besoin une réalité; mais cette grande pensée ne la préoccupe pas tellement, qu'elle néglige la défense de ses autres provinces.»

«Le fort Saint André, construit à neuf, ferme le bras inférieur du Wahal et Hellevoetsluis le bras supé-»

(*) P. Ardant, lieutenant-colonel du génie et député de la Moselle, *Considérations politiques et militaires sur les travaux de fortifications, exécutés depuis 1815 en France et à l'étranger.*

rieur. Sur l'Escaut Bath, Ter Neuse et Ellewoutsdijk sont été refaits ou bâtis à neuf; Breskens a été réparé et agrandi. Au sud et sur la ligne de la Meuse, les anciennes places de Grave, Bois-le-Duc, Nymègue etc. ont été mises en état de défense, et couvrent la Hollande contre une attaque de la Belgique ou de la France.»

Zoo oordeelt een vreemdelling.

Het zij genoeg om te doen zien welke waarde, in het algemeen, en wel buiten 's lands aan ons stelsel van verdediging wordt toegekend, en wat het bezetten dier plaatsen betreft, daarin wordt eventueel, naar aanleiding der artikelen 207 en 211 der grondwet, voorzien.

Men veronderstelde nu het rijk in het bezit eener magtige oorlogsvloot en bovenal van bloeiende geldmiddelen, maar zonder eigenlijke landmagt, met vervallen vestingwerken, en geene middelen van tegenweer. Zullen dan niet juist die bloeiende geldmiddelende een voorwerp te meer van begeerlijkheid voor den vijand wezen, en men zich dan, even als vroeger, doch dan voorzeker te laat, de verwaarloozing der landmagt beklagen? Want behalve dat die landmagt zoo spoedig niet te vormen is, zal daarvoor geen tijd zijn, bij de middelen, welke de spoorwegen zullen opleveren, om ons, te midden eener onverklaarbare zorgeloosheid, plotseling te overvallen.

§ 242. Men gedraagt zich, met opzigt tot hetgeen in deze paragraaf bedoeld wordt, voor een gedeelte aan het antwoord op de vorige paragraaf gegeven. De regering bepaalt zich niet blootelijk tot het beroep op hetgeen de grondwet voorschrijft, maar op de overtuiging, dat hetgeen die wet voorschrijft wijselijk aldus bepaald is tot instandhouding der maatschappelijke orde en de bewaring van 's rijks onafhankelijkheid. Het bestaande verdedigingsstelsel berust op de aanwending eener volkswapening, mede volgens bepalingen der grondwet, maar alleen in tijden van oorlog en gevaar (zie artikel 211). Men verlieze niet uit het oog, dat eene militaire organisatie, zoo als men zich, die wellicht, voornamelijk op volkswapening gegrond, voorstelt, tot groot bezwaar voor den gezeten burger zou verstreken. De publieke orde, veiligheid en rust zouden er niet mede verzeerd, de verdediging des lands er niet door gewaarborgd zijn. Een goed te zamen gesteld leger, al is het niet groot, zoo als het onze, is de grondslag, waarop alleen de mogelijkheid eener goede volkswapening, zoolwel voor het tegenwoordige als voor de toekomst, berust.

§ 243. In verband met vorenstaande beschouwingen, is het aangenaam geweest te ontwaren, dat er leden van de Tweede Kamer zijn, die de overtuiging deelen, dat er geene verdere bezuiniging op het personeel van het leger mogelijk is.

Bij de meening intusschen, dat er op het materieel veel verbetering en bezuiniging zoude zijn daar te stellen, is wederom het vormen van eene commissie van deskundigen ter sprake gebracht, ook naar aanleiding van hetgeen daaromtrent bij de vorige behandeling der begroting is voorgevallen.

Men moet te dezen aanzien, in de eerste plaats, de verzekering geven, dat men met de verbetering van het materieel steeds ook besparing van uitgaven op het oog heeft. Wat het vormen van eene commissie betreft, moet men aanmerken, dat dit zeer moeilijk is, omdat, indien zoodanige commissie niet naar hare overtuiging kan handelen, wegens hetgeen zij voor de verdediging des rijks als nuttig en noodzakelijk beschouwt, hare instelling geen doel zoude treffen. Wie zou intusschen aan haar zoodanige magt kunnen delegeren? Zoodanige commissie kan wel adviseren, maar in den stelligen zin des woords niets bepalen, vermits zij noch voor de gepastheid der aan te wenden middelen, noch voor derzelver uitvoering verantwoordelijk zoude kunnen zijn. Dit in het algemeen met opzigt zoolwel tot een permanent als een tijdelijk comité van beoordeeling en onderzoek, waarvan de zamenstelling zeker ook nog al vragen zoude vorderen. Daarbij zijn er sedert de behandeling der begroting geene ontwerpen van bijzonderen omvang en daardoor van kostbaarheid ontworpen, waarop de verklaring zag, door het hoofd van het departement in de zitting van den 20sten juni 1845 afgelegd

Men onthoudt zich juist, ter besparing van uitgaven, van het aanleggen van groote verdedigings-, inzonderheid van uitgebreide vestingwerken. De bestaande lijnen worden enkel met fortin, doch deze tevens van sterke reducties voorzien, welke soort van werken in harmonie is met de middelen, waarover men oordeelt eventueel voor de verdediging te zullen kunnen beschikken. en omtrent deze aangelegenheid wordt met die zorgvuldigheid gehandeld, waaraan het hoofd van het departement de eer had in de hiervoor aangehaalde zitting eene omschrijving te geven.

Dat door het zamenstellen van zoodanige commissie vele uitgaven zouden worden afgesneden, waarvan de ondoelmatigheid, na weinig tijd, zoo dikwerf aan den dag schijnt te treden, hieraan kan men niet toegeven, tenzij eene dergelijke assertie door voorbeelden werd gestaafd.

Het bijbrengen van die voorbeelden was vooral noodig, omdat het hoofd van het departement zich niet op eene aantijging in algemeene termen kan verantwoorden. Die aantijging is echter te ernstig, omdat zij op vele uitgaven siel. Is dit zoo, waaraan men niet mag twijfelen, vermits eene aantijging van dergelijke aard voorzeker niet op lossen grond in een staatsstuk van een gedeelte der wetgeving emanerende zoude zijn ter neder geschreven, dan is het te betreuren, dat men die bekende zaken niet heeft signaleerd, vermits dit volkomen wet den geest van het gemeen overleg zoude strooken, hetwelk tusschen de Kamer en de regering moet bestaan, en langs welken weg men alleen, op zekere wijze tot de kennis der waarheid en daardoor tot eene juiste beoordeeling der zaken komen kan. (Vervolg hierna.)

Jugezouden stukken.

Over het mangelwortelen-bread.

In de *Arnhemsche Courant* van 1 juni jl. heeft de heer J. J. P. een hoogst belangrijk artikel geleegd, betreffende de voedszaamheid van onderscheiden planten-spruiten, en hetzij de hoofdstrekking eene verdediging van het mangelwortelen-

brood is, levert het tevens een duidelijk bewijs van het wisselvallige der deugdzaamheid van dat brood.

Te recht wordt daarin aangegeven, dat de voedende of of liever prikkelende eigenschap der mangelwortelen hoofdzakelijk in derselver suiker-gehalte bestaat, doch dit hangt zoo geheel af van de soorten van wortelen (die er velen zijn), van den aard der gronden waarop zij geteeld zijn, van de daarbij gebezigde mest-soorten en van het jaargetijde, waarin zij worden gebruikt, dat het onmogelijk is, deswege eene algemeene bepaling te maken, die der waarheid eenigzins nabij komt.

De heer **PERRIX** stelt het suiker-gehalte van den beetworsel op 8 à 10 pCt. suiker; **PAYEN** (in de *Comptes rendus* voor December 1846 no. 24) gaat dat maximum nog te boven, door daarvoor 10,8 pCt. aan te nemen.

Hoogst waarschijnlijk heeft de laatste zijne berekening gegrond op den witten Silesischen wortel, die in Frankrijk algemeen wordt verbouwd ter fabricering van suiker en dus onder omstandigheden, die voor de ontwikkeling van dat bestanddeel het gunstigst zijn, en dat wel, zoo als uit den tijd der plaatsing van zijn vertoog is op te maken, kort na den oogst, en alsoo in den tijd, dat al de, in den wortel gevormde suiker daarin nog aanwezig is.

Dit leidt echter alleen tot de slotsom, dat sommige soorten van beetwortel, op sommige gronden en onder zekere omstandigheden, korter of langer na den oogst, een zeker gehalte aan suiker bevatten, doch men zou te ver gaan met daaruit tot eene vasten en algemeenen regel te besluiten.

In den gemelden witten Silesischen wortel, op oudgemesten zandgrond, en niet boven de 2^e zwaarte geteeld, heb ik meermalen 10 pCt. en in den rooden, met wit vleesch, 1 pCt. suiker gevonden; maar tijdens te Arnhem proeven met het bakken van mangelwortelen-brood genomen werden, vond ik in de wortelen, in den omtrek der stad verbouwd, niet meer dan wechtig dan 5 pCt. suiker en NB. slechts 1/2 pCt. eiwit-stof, en zeldzamer dan het bestanddeel waarop de aanprijsing is gegrond, reeds op de helft gereduceerd.

En nu meen te mogen vragen, hoewel bruikbaar, er voor het menschelijk ligchaam zou overschieten, wanneer men vervallen moest tot de uit- enwendig rooden, soms 15 Nederlandsche 2 zwaren wortel, op vette kleigronden geteeld, in welken de suiker-gehalte vaak tot naaf gereduceerd, ja niet zelden door potasch of salpeter vervangen wordt. Op deze toeblijden schipbreuk alle berekeningen, die naar eene algemeene formule op derselver suiker-gehalte, en alsoo op hune deugdzaamheid als voedsel zijn gegrond.

Eene onbepaalde aanprijsing dus van het mangelwortelen-brood berust op onzekere gronden en moet tot verkeerde resultaten leiden; en wil men eene hoefveelheid tot de vermenging aangeven, men legge niet het gewicht van den wortelen-brij, maar dat van de daarin aanwezige suiker en eiwit-stof in de schaal. Maar ook dan wachte men zich voor overdrijving, en geve het, volgens de bijzondere aanbeveling van den heer **PERRIX**, alleen aan zwakke, klierachtige kinderen, huiszittende ambachtslieden en armen. Want de, in de openlucht zwaar werkende arbeider zou al spoedig dezelfde klacht aanheffen, als omtrent zoo vele andere voedingsmiddelen, die hem in den tegenwoordigen daren tijd worden toegediend, namelijk, dat hij na het gebruik daarvan te spoedig weder honger krijgt, terwijl men men, daarenboven, verzekerd kan zijn, dat het zochtachtige brood doogaans niet welgevallig zal zijn aan hen, die hunken naar eene hartigen beet.

Bij de voedingen behoeft ook het verterings-vermogen door geen bijzonderen prikkel worden opgewekt, daar dit nil zich zelf sterk genoeg is, waarvan ik meermalen de duidelijkste bewijzen heb gezien. Zoo was ik, onder anderen, in den winter van 1845, op 1846 (na door een goed voorbeeld het voorgedoorde te hebben overwonnen) gedurende eenen geruimen tijd in de gelegenheid, om jong en doer-voed paardenvleesch aan zijne arbeiders dit te deelen. Dit orberden zij met smaak bij hune paardenboonen (waerlijk eene niet ligte combinatie) en niet alleen dat het geen hinder in het mindel bewaarde, maar zij verrigten vrolijk kunnen arbeid en juchten, dat zij des avonds ten 8 ure nog geen honger hadden, tot dat zij in geen jaren ondervonden hadden, of wel nimmer van het mangelwortelen-brood zonden bevingen.

Het is daarom dan ook, dat de heer **PERRIX**, dat laatste slechts voorwaardelijk aanbeveelt, en daarbij zoo gestreng deed uitkomen, dat niet zoo zeer de hoefveelheid in den wortel als wortel, als wel in de daarin aanwezige suiker bestaat. En hoe onzeker het dat suiker-gehalte is, heb ik geméend, bescheidenlijk onder de aandacht te mogen brengen van de *Wetenschappelijke* vrienden van het mangelwortelen-brood.

Oosterbeek, 10 juni 1847. **J. BACKER.**

Bovertenten.

Getrouwd te Paris, den 14den Juni 1847:
MARTINUS DE BRUIJN Cz.
van Amsterdam,
en
MARIE AMELIE GEORGINE CON-
TOURE de MONBRISON
van Mondoban, Département Tarn en Garonne

De Notaris KOLFSCHOTEN,
te Arnhem, zal, op Donderdag den
2sten Juni 1847, des avonds ten
7 ure, in het Hof van Holland, te Arnhem, bij
toeslag, fraaie verkopen:
10. Het HEERENHUIS, erf en TUIN, in de
Bakkerstraat, bewoond bij Mevrouw de Weduwe
ENGELBERTS, bij inzet met de hoogen gebracht
op f 8470.
20. Het HUIS en erf, daarnaast, op f 5637.
De massa op f 14106.
30. HUIS en erf, in de Weverstraat, bewoond
bij **BINZEE**, op f 2433.
40. HUIS en erf, op de Beek, hoek van de
Mentingssteeg, op f 2070.
Nadere informatiën zijn te verkrijgen ten Kan-
tore van den voornoemden Notaris.

De Erfgenamen van Mejuf,
vrouw de Weduwe **G. DE VEEER-**
sullen, ten Huize van den Kaste-
lein **G. REYMERS**, aan het
Veer te Pannerden, op Woens-
dag den 23sten Juni 1847, bij
inzet, en den 7den Juli bij toe-
slag, telkens des namiddags ten 3 ure, in het open-
baar verkopen;
Den aanzienlijken BOUWHOF, den *Erfhof*,
gelegen onder Herwen en Aerdt; bestaande uit
HUIS, met ACHTERHUIS, DEEL en STALLIN-
GEN, groote pienen BOUWSCHUUR en verder GE-
Timmer; PUT HOF, BOOMGAARD, WILGENPAS,
BOUW- en WEILANDEN; groot 35 1/2 Bander, be-
nevens VISSCHERIJ.
In pacht bij **H. HEIJLTJES** voor f 1000
s jaars.
Deselve zal in percellen, bij de biljellen, opgege-
ven, en in eene massa geteeld worden.
Inlichtingen zijn te bevragen ten Kantore
van **Mr. W. H. TAAIJ**, Notaris te Arnhem,
met de veilingen belast.

Ingevele reeds gedaan voorbe-
pige aankondiging, zal, ten otr-
staan van den Notaris **H. F.**
LULofs, te Zutphen, in het
Nederlandsche Koffijhuys aldaar,
op Maandag den 12den Juli 1847,
zoo in massa en ondermassa's als percellswijze,
ingezet, en 14 dagen later, zijnde den 26sten dier
maand, (telkens des voormiddags om tien uur),
fraaie verkocht worden, het aansienlijke Koning-
vande
LANDGOED, DEN BOGGELAAR,
zeer aangenaam gelegen op een uur afstand van de
Stad Zutphen, in de nabijheid van den Straatweg
op *Winterswijk* onder de Gemeente *Warnsveld* en
voor een klein gedeelte ook onder *Vorden*; in het
geheel groot 50 Bunders, 54 Roaden en 30 Ellen,
en bestaande in een kapitaal HEERENHUIS, voor
Zomer- en Winterverblijf geschikt en vrij van over-
stroomingen; voorts KORTSHUIS en STALLINGEN;
TUINEN en BOOMGAARDEN, met circa 200 exqui-
se VRUCHTBOMMEN; WEIDE- en BOUWLANDEN,
AKKERMAALSBOSSCHEN en verder HOUTGEWAS;
WANDELDREYEN en LANEN (waaronder de *Ge-*
zeslagste met ongeveer 400 zware BEU-
ZEN-BOMMEN), eene TUINMANS-WONING, het
Nijhuis, eene DAGBOUDBERS-PLAATS,
het *Ganvleslag* genaamd.
Alles bij biljellen breeder omschreven.
Aanwijzing geschiedt door den Acheider **D.**
J. REERTINK, terwijl tot besigtiging van
het Heerenhuis vooraf moet worden belof
gevraagd. Nadere informatiën zijn te bekomen
ten Kantore van voornoemden Notaris. — *Brie-*
ven franco.

Op Woensdag den 23sten Juni 1847,
des voormiddags ten 10 ure, aan het Ven-
dhuys alhier, publieke verkoop van MA-
HONIE- en andere MEUBELN en HUISRAAD,
BEDDEN met hun TOEBEHOREN, TAPIJTEN,
SPEGELS, SCHILDERIEN, KRISTAL, GLAS-
en AARDEWERK, tweed zeer fraaie EZZELWA-
GENTJES; een partijje gebottelen fijnen WIJN,
meest van het gewas van 1838; en onderscheidene
soorten van LIKUREN.
Te zien Dingsdag te voren.

Eene Stoommachine van hooge Drukking,
Van 7 à 8 paardenkracht (met daarbij behooren-
den volledig gemonteerden KETEL, 50 voet hoogen
ijzeren SCHOORSTEEN, twee DRIJFROLLEN,
compleet HOUT- en IJZERWERK ter opzetting en
volledigen INVENTARIS) welke vroeger tot het nit-
malen van water en tot kalkbereiding gebruikt is bij
het bouwen der *Spooystuis*, te Brienen, een uur van
Cleve gelegen, zal, volgens besluit der Koninklike
Pruissische regering, openlijk aan de meestbiedende
verkocht worden, op Dingsdag den 6den Juli dezes
jaars, des namiddags ten 3 ure, ten huize van **FZ-**
TER BROERS, te Brienen, door den Onderge-
teekende, bij wien tevens de koopconditiën ter inza-
ge liggen.

De Machine zelve is op dit oogenblik, en minstens
nog tot den 24sten dezer maand werkzaam, en kan
ten allen tijde bezigtigd worden.
Cleve, den 15den Juni 1847.
Der *Königliche Wasserbaumeister*,
J. B. H. M.

DUNO.
Hôtel Garni - Restaurant,
GELEGEN IN DE
HEERLIJKHEID DOORWERTH,
Ongeveer 1 uur afstands van Arnhem.
DUNO, om desselvs uitnemend schoone ligging
op een Houvel aan den Rijn, smaakvol aangelegd
Terrein, fraaie Wandelingen, Fontainen en Water-
leidingen, Belvédère, Paviljoens, doolnatige betim-
mering van het Hoofdgebouw met desselvs aanho-
righeden, algemeen bekend, en alle onderscheiding
verdienende, zal, op **DONDERDAG** den 1sten JULIJ
1847, tot **HOTEL GARNI EN RESTAURANT** wor-
den geopend.
De ondergeteekende verroekt alle wachters, om
één of meer appartementen voor langeren of korteren
tijd te betrekken, zoo spoedig mogelijk te ontvan-
gen, en hoopt, door eene nauwgezette bediening,
zich het vertrouwen en de goedkeuring zijer geêr-
de bezoekers waardig te maken.
J. D. OOSTENDORP.

De Wed. P. PERIN
heeft de eer haren begunstigers te be-
rigen, dat in haar gerenomeerd Maga-
zin is ontvangen een nieuw Assortiment
ZIJDEN PARASOLS en PARAPLUIES van *Paris*,
en die, wegens het ver gevorderde Saisoen, tot ver-
minderde Prijzen sullen worden opgeruimd.
Gedurende het Zomer-Saisoen,
DAGELIJKS
HARMONIE
Van de *Fuldasche* Muzikanten,
bij
W. HANWALD,
te *Cleve*.

STOOMPACKEETVAART
TUSCHEN
ROTTERDAM EN HAVRE

HAVRE EN NEW-YORK.
De Stoompacketten tusschen *ROTTERDAM* en
HAVRE vertrekken den 3den, 11den, 19den en
26sten der maand, in directe verbinding met de op
den 1sten en 15den van iedere maand, van *HAVRE*
naar *NEW-YORK* vertrekkende Stoompacketten
Union, Philadelphie, New-York en Missouri;
ieder groot 1800 tonnen, en voorzien van machines
van 450 paardenkracht.
De overtocht geschiedt in 14—15 dagen.
De prijzen der passage zijn van *ROTTER-*
DAM naar *HAVRE*:
1ste kajuit f. 23.75 } met inbegrip
2de " " " 14.25 } der volle kost
Kinderen beneden 10 jaar. " 9.50 }
Zegelingeen vrij.
Van *HAVRE* naar *NEW-YORK*:
1ste kajuit f. 500.00 } met inbegrip der
2de " " " 250.00 } volle kost en
3de " " " of tusschendeke. " 166.25 } wijn.
Kinderen beneden 10 jaar sullen de helft. Zai-
gelingen beneden 1 jaar vrij.
Nadere inlichtingen omtrent Vrachten van Gee-
deren en Passagiers, benevens *Condition* der Over-
tocht zijn, op *franco-aanvragen*, te bekomen ten
kantore van
SMITH & Comp.
Agenten te Rotterdam.

Barkeprijsen.
Arnhem, 18 juni 1847.
Oude Weite van f 00.00 tot f 0.00; *Nieuwe Weite* van
f 17.00 tot f 20.75; *Rogge* van f 15.25 tot f 16.25; *Boekweit*
van f 11.75 tot f 12.50; *Garst* van f 00.00 tot f 10.25; *Frie-*
sche Haver van f 0.00 tot f 00.00; *Poerhaver* van f 80
tot f 5.50; *Witte Boonen* van f 0.00 tot f 80.00; *Paarden-*
Boonen van f 12.50 tot f 00.00; *Graauwe Boonen* van f 00.00
tot f 00.00; *Groene Ervten* van f 00.00 tot f 00.00; *Gale*
Ervten van f 00.00 tot f 00.00; *Koolzaad* van f 0.00 tot
f 0.00; *Avelzaad* van f 00.00 tot f 00.00; *Klaverzaad*
van f 00.00 tot f 00.00; *Aardappelen* van f 4.25 tot f 7.50;
Boter van f 0.60 tot f 0.65 het pond.

Wlaterhoogte te Arnhem.
Den 19 Juni 2 El 1 Palm 0 Duim: gew. 0 D. gev. 4 D.
Te Arnhem, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.